

2011-10-20

Dnr 43-2011:3143

Hörby kommun
kommunen@horby.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Långaröd skola
i Hörby kommun

Tillsyn vid Långaröd skola

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Hörby kommun under hösten 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Skolinspektionen besökte Långaröd skola den 13 september 2011.

Vid föregående inspektion år 2007 ingick Långaröd skola i ett rektorsområde med fyra andra skolor. Skolorna i det dåvarande rektorsområdet fick bland annat kritik för att de inte erbjöd eleverna undervisning i de naturorienterande ämnena i tillräcklig utsträckning och bedömde att rektorn i större utsträckning skulle prioritera det pedagogiska ledarskapet. Avseende det pedagogiska ledarskapet bedömer Skolinspektionen att denna brist kvarstår. Rektorn vid skolan, som har ansvar för tre skolor och två förskolor i kommunen, bör ta ett ytterligare ansvar för att bedriva ett pedagogiskt ledarskap genom att organisera, planera och utvärdera verksamheten. Rektorn måste också ta ansvar för att resultaten i samtliga ämnen utvärderas på skolnivå i syfte att få en samlad bild och ett bättre underlag för analys av måluppfyllelsen. Elever i behov av särskilt stöd måste också få stöd i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till. Rektorn ser till att det på skolan bedrivs ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling och tryggheten och studieron på skolan förefaller överlag god.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudman måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Långaröd skola i Hörby kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Hörby kommun att senast tre månader efter kommunbeslutet avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

Om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömningsområdet Särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Rektorn måste säkerställa att eleverna får det särskilda stöd som utredningen visat att de behöver.
- Rektorn måste se till att resursfördelning och stödåtgärder måste anpassa till den värdering av elevernas utveckling som lärare gör.
- Rektorn behöver se till att åtgärdsprogrammen anger hur behoven ska tillgodoses och att åtgärderna följs upp och utvärderas.

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn tar inte sitt ansvar som pedagogisk ledare och chef och verkar för att utbildningen utvecklas.

Rektorn ansvarar inte för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

- Rektorn ska se till att ha god kunskap om hur lärarna bedriver sin undervisning och verka särskilt för att utbildningen planeras och utvecklas med inriktning att uppfylla de nationella målen för utbildningen
- Rektorn ska ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen
- Rektorn ska, i samband med uppföljningen, redovisa skolans resultat för årskurs 6 i samtliga ämnen och i årskurs 3 i de ämnen där det finns kunskapskrav.

Anmärkning

Skolinspektionen har vid tillsynen konstaterat mindre allvarliga brister som måste åtgärdas för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till. Huvudmannen ges därför en anmärkning.

En redogörelse av konstaterade brister finns nedan under Skäl för beslut.

Till följd av anmärkningen ska Ni senast tre månader efter kommunbeslutet vidta åtgärder för att rätta till bristen och redovisa dessa åtgärder för Skolinspektionen.

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning

De skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna omfattar även beskrivningar av eleverna utöver det som är tillåtet enligt författningarna.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

- Rektorn måste se till att de skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna inte omfattar beskrivningar och värderingar av elevernas personliga egenskaper.

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

På de nationella ämnesproven i årskurs 3 år 2010 nådde i princip alla elever kravnivån i svenska och matematik. Uppgifter om de nationella ämnesproven i årskurs 5 år 2010 saknas eftersom det var färre antal elever än tio som gjorde proven. Rektorn kan inte klart ange hur många elever som klarade kravnivån. Eftersom uppföljning saknas på skolnivå i samtliga ämnen saknar Skolinspektion underlag för att bedöma måluppfyllelsen. Skolinspektionen pekar i detta beslut på några områden där författningarna inte följs.

Intervjuade elever uppger att de upplever att skolmiljön på skolenheten överlag präglas av trygghet och studiero. Eleverna uppger även att det förekommer ett förbyggande värdegrundsarbete i klassrummen. Personal- och rektorsintervjun visar att det vid Långaröd skola genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Rektor och lärare vidtar åtgärder för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med elevs eventuella ordningsstörande beteende. Rektorn uppger i verksamhetsredogörelsen att situationen oftast är mycket tillfredsställande och trivsamt på skolan.

Föreläggande:

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

Om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Motivering:

Tillsynen visar att det finns brister i stödet till eleverna. Bland annat lärarna uppger samstämmigt i intervjun att elever i behov av särskilt stöd inte får stöd i den omfattning de behöver. Specialpedagog finns på skolan två dagar i veckan och ger i huvudsak stöd till eleverna i svenska, matematik och engelska. Specialpedagogen och de övriga lärarna menar att tiden är otillräcklig för att ge ett gott stöd till eleverna. Lärarna menar också att resursfördelning och stödåtgärder inte anpassas till den värdering av elevernas utveckling som de gör. Åtgärdsprogram upprättas för alla elever när lärarna upptäcker att det finns risk för att eleven inte når målen. Åtgärdsprogrammen ska fungera som planeringsinstrument åt lärarna för att ge eleven stöd. De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av innehåller dock inte alltid tydliga och konkreta beskrivningar av behoven och åtgärder som skolan ska genomföra på relativt kort sikt. Delmål kan vara "öka arbetstakten" och "göra läxor". I vissa åtgärdsprogram finns inte heller någon tydlig ansvarsfördelning. Rektorn uppger i intervjun att hon anser att åtgärdsprogrammen bör ha färre och tydligare mål, en tydligare ansvarsfördelning och uppföljning. För att åtgärdsprogrammen ska ha funktionen av ett förändringsverktyg för eleven är det angeläget att åtgärdsprogrammen tydligt visar hur åtgärderna ska följas upp samt hur och när de ska utvärderas.

Författningar:

3 kap. 8 § tredje stycket skollagen

3 kap. 9 § skollagen

Lgr 11, 2.8 Övergripande mål och riktlinjer

Bedömningsområde: Pedagogisk ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning:**

Rektorn tar inte sitt ansvar som pedagogisk ledare och chef och verkar för att utbildningen utvecklas.

Rektorn ansvarar inte för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen

Motivering:

Rektorn har ansvar för tre landsbygdsskolor och två förskolor. Detta medför att hon enligt intervjuade lärare endast har möjlighet att befinna sig på Långaröd skola under cirka en dag i veckan. Lärarna uppger i intervjun att det i huvudsak är de som verkar för att utbildningen utvecklas. Rektorn har förtroende för att lärarna sköter sina uppgifter och rektorn påminner lärarna om "viktiga saker". Rektorn ser som sitt huvudsakliga uppdrag, både enligt rektorn själv och även enligt lärarna, att verka för trygghet och studiero samt hög måluppfyllelse. Rektorsintervjun visar dock att rektorn överlag saknar kännedom om hur lärarna bedriver sin undervisning, om graden av elevinflytande i klassrummet och om hur de skriftliga omdömena av eleverna är utformade. Rektorn har inte heller tagit ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete av

verksamheten. Rektorn uppger i intervjun att kvalitetsarbetet är ett utvecklingsområde och bör bli mer systematiskt. Undervisningen och resultaten följs upp och utvärderas på individnivå av lärarna men någon sammanställning över kunskapsresultaten i samtliga ämnen på skolnivå i årskurs 5 och ämnena svenska och matematik i årskurs 3 i syfte att utveckla verksamheten kvalitativt har inte gjorts enligt rektorn. Detta innebär att det saknas ett fullständigt underlag för analys och bedömning av skolans resultat i alla ämnen och rektorn får därmed svårt att se vilka åtgärder som behöver vidtas för att öka måluppfyllelsen. Sammantaget gör Skolinspektionen bedömningen att rektorn behöver ta ett ytterligare ansvar som pedagogisk ledare och chef och verka för att utbildningen vid Långaröd skola utvecklas.

Författningar:

2 kap. 9 § skollagen

4 kap. 4-5 §§ skollagen

Lgr 11, 2.8 Övergripande mål och riktlinjer

Anmärkning:**Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning****Bedömning:**

De skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna omfattar även beskrivningar av eleverna utöver det som är tillåtet enligt författningarna.

Motivering:

I de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven. De skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna avser dock inte enbart elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven utan även en bedömning hur eleven passar tider, om eleven har material med sig, uppför sig och om eleven ägnar sig åt störande prat. Om en skola ger skriftliga omdömen om elevens utveckling i övrigt ska det framgå mot vilka mål i läroplanen elevens utveckling bedömts. De skriftliga omdömena ska varken innehålla beskrivningar eller värderingar av elevens personliga egenskaper.

Författningar:

10 kap. 13 § skollagen

Lgr11, 2.7 Bedömning och betyg

Bakgrund

Beskrivning av Långaröd skola

Långaröd skola ligger i Långaröd, cirka 15 kilometer sydost om Hörby tätort. I skolans lokaler finns också förskoleklass och fritidsverksamhet för barn i åldern 6-12 år. Långaröd skola byggdes på 1950-talet och har vid senare tidpunkter byggts till och också renoverats. Rektorn har även ansvar för Östraby skola, De la Gardieskolan och två förskolor i kommunen.

Långaröd skola	Antal elever
Förskoleklass	12
Grundskola åk 1-6	57
Totalt antal elever:	69

Källa: Skolans uppgifter: 2011-10-11

I ärendets slutliga handläggning har jurist Erik Mogård deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Lennart Hansson
Undervisningsråd/Föredragande

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande i kommunen att nå de nationella målen och bedömer om kommunen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Kommunens förskoleverksamhet respektive och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut.

För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut).

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning kommunen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoderna vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

Alla beslut kompletteras med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för kommunen. Företrädare för kommunen ges också möjlighet att ta del av och att lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i kommunen, på skolorna och i övriga verksamheter inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).